

Časopis družbe

Petrol

Ljubljana, december 2002

Št. 12

kratke novice 4 - 7

maloprodaja

Ne moreš verjeti, da je taka sprememba **8**

maloprodaja

Tekmovanje za izbor
najboljšega tekmovalca **9 - 10**

zakonodaja

Številne novosti **10 - 11**

kakovost

Iz dneva v dan bolj vpeti v
skupino Petrol in integracijo
sistemov kakovosti **11**

marketing

Bencinski servis kot mesto
nakupa, blagovna znamka in
arhitekturni sklop infrastrukture **12**

razvoj goriv

Posvetovanje o pogonskih in alternativnih gorivih
tribologiji in ekologiji "Slotrib 2002" **12 - 13**

V prihodnjih letih bodo aktualna biogoriva **13 - 14**

evropska unija 14, 16

novo življenje

Vsak dan objamem sonce **15**

prosti čas 16

Egipt **16**

šport

Petrol Racing **17**

globus 17 - 18

za razvedrilo 19

Časopis izdaja Petrol d.d. Ljubljana

Ureja uredniški odbor: Rajko Muljavec, Bojana Pečko, Edo Škufca
Jelka Žmuc Kušar (glavna in odgovorna urednica)

Oblikovanje: Sektor marketinške raziskave, komunikacije in razvoj:
Andreja Remih

Tehnična ureditev: Janez Jerala

Naslov uredništva: Ljubljana, Dunajska 50

Vodstvo podjetja: dipl. prav. Janez Lotrič, predsednik uprave

Nadzorni svet: dr. Miran Mejak, predsednik

Naklada: 2300 izvodov, Tisk: TČR Delo

Le nekaj dni nas loči od trenutka,
ko bomo nazdravili novemu letu,
novim upanjem, novim načrtom,
novim dosežkom,
vsemu, kar si želimo,
in vsemu, za kar se je vredno boriti.
Prepričan sem, da bomo z energijo,
ki jo nosimo v sebi,
in z borbenostjo, ki jo premoremo,
svoje želje tudi uresničili.

Ker ne morem vsakemu posebej seči v roko,
danes vsem skupaj želim,
da bi se vam uresničilo čim več delovnih,
pa tudi zasebnih načrtov!

Vso srečo!

Stanko Rak

V Celju je bilo veselo

Petek, 22. november, je bil v Celju vesel in nepozaben dan za vse sedanje in nekdanje petrolovce, ki so se udeležili prireditve ob zaključku leta v hotelu Štorman v Celju.

Prijetno okolje, vrhunski voditelji in nastopajoči ter dobra volja 230 zbranih, vse skupaj je pripomoglo k temu, da je bila zabava »ta prava«.

Prireditve se je začela z govorom predsednika uprave Janeza Lotriča in direktorja OEM Celje Cirila Pirša, ki sta nam povedala vzpodbudne besede o analizi prodajnih rezultatov in o novih investicijah za leto 2003. Podeljena so bila priznanja zaposlenim z okroglimi jubileji, ki so tudi pripomogli k temu, da smo najuspešnejša naftna družba v Sloveniji.

Sledila je zabava v pravem pomenu besede, za katero je poskrbel voditelj programa Kondi Pižorn, dramski igralec iz TV nadaljevanke Dober dan, ki je na začetku odigral monodramo, nato nas pa skozi večer, ki se je prevesil v nov dan, nasmejal in zabaval skupaj z glasbeno skupino Čuki, ki so polnili plesišče. Program se je zaključil s podelitvijo manjših daril vsem prisotnim upokojenecem naše enote.

Vsi, ki smo prišli, smo bili enotnega mnenja, da je bila zabava takšna, kakršne še ni bilo in upamo, da bo ob zaključku prihodnjega leta prav tako prijetno, dobra družba in seveda velika udeležba.

Edo Škufca

Prodaja krofov

Kljub temu, da je že dolgo od tega, ko smo pokopali pusta, se nam vseeno cedijo sline po več kot 30.000 prodanih krofih v pustnem tednu. Pa nismo stali križem rok. »Če hočejo popotniki iz Ljubljane proti Celju jesti krofe, jim jih prodajmo,« smo rekli in se odločili za akcijo prodaje krofov in degustacijo na avtocestnem bencinskem servisu Lukovica pri Domžalah.

Akcija pa ni bila zgolj simbolična, ampak bo postala kar trajnica, saj rezultati to potrjujejo.

Konec oktobra smo prijazno študentko oblekli v »krof.« Morda to zveni nekoli-

ko nenavadno, toda kupci so šaljivo gesto zelo lepo sprejeli in pohvale so kar deževale. In to, da vam »krof« prodaja krofe, boste lahko večkrat doživeli, če se boste le ustavili v Lukovici – v Petro-lu! Pa ne bodite preveč presenečeni, če vam bo kje kakšna »kremna rezina« hotela prodati kremno rezino.

Polna vitrina okusnih krofov je vabila kupce

Vsaka akcija pa mora imeti za sabo tudi prodajne rezultate. V prvi polovici novembra je bencinski servis Lukovica prodal kar 10 odstotkov vseh krofov v maloprodaji Petrola in tako postal prvi med Petrolovimi bencinskimi servisi po prodaji krofov. Vendar to še ni vse. Dobra prodaja prehrabnih artiklov nam jamči zaupanje kupcev v naše izdelke ter dolgoročno navezanost na določeno točko ob poti. Saj veste – dobimo se »na Petrolovi pumpi« v Lukovici.

Prijazno študentko smo oblekli v krof

Kupci so bili presenečeni

Valerija Rojc

Pri nas na Štajerskem in v Prekmurju

Za nami je 11. november, ki zaključuje jesensko delo. Pri nas na Štajerskem in v Prekmurju je to še posebej priljubljen praznik. V mnogih vinogradih se tega dne mošt spremeni v vino, kar je zagotovo dober izgovor za veselje in praznovanje.

Vse je pripravljeno, martinovanje se lahko začne

Povezava z martinovim je rodila legendo, da je sveti Martin spremil vodo v vino kot Kristus v Kani galilejski. Podobne predstave imajo še posebej Francozi. Pri nas pa poznamo tisto slavno: Vino pije svet Martin, voda pa naj žene mlin!

V mariborski enoti smo tudi na bencinskih servisih organizirali tradicionalno martinovo, ki so ga zaposleni različno pripravili.

Vsi, ki so se lotili tega dela, pa so se dobro odrezali in prijetno presenetili stranke s popestritvijo ponudbe.

S kostanjem, pecivom, moštom in tudi z drugimi prigrizki so privabili kupce, ki sicer hitro zapustijo servis.

Tokrat pa so ob praznično obarvanem odnosu naših gostiteljev ostali na servisu dlje časa, nekateri so tudi kaj več pripravili in kljub temu odšli domov s prijetnim občutkom.

V originalnem okolju bolj teče

Poleg mošta je vabil tudi kostanj

Henrik Molan

Prisebnost in usposobljenost preprečili katastrofo

Pred nedavnim je na bencinskem servisu Otočec 2 zagorelo parkirano vozilo in samo prisebnosti prodajalcev in voznika avtocisterne gre zahvala, da ni prišlo do katastrofe večjih razsežnosti. Voznik avtocisterne je pripeljal plinsko olje D2 in po običajnem postopku začel iztakati gorivo. Čez nekaj minut je opazil dim na tovornem vozilu, ki je stalo na parkirnem prostoru na drugi strani ceste. Takoj je prijel gasilni aparat in začel gasiti. Na pomoč je pritekel prodajalec Peter Kastelic z bencinskega servisa Otočec 2 in Mitja Šušterič z bencinskega servisa Otočec 1, ki je prinesel dva gasilnika S9. Ko je videl, da bo to premalo, stekel še po prevoznem gasilnem aparatu S50. Prihitali so tudi zaposleni z bližnje baze AMZJ z dvema aparatoma, prodajalec Kastelic pa je poklical Gasilsko reševalni center Novo mesto, od koder so se hitro odzvali z intervencijskim vozilom. Še pred tem je voznik avtocisterne prekinil iztakanje in predstavil vozilo na varno mesto. Do prihoda poklicnih gasilcev so zaposleni nadzorovali ogenj in preprečevali širitev, niso pa ga mogli pogasiti, čeprav so izpraznili sedem gasilnikov S9 in enega S50. Uspešno začeto akcijo so zaključili še le poklicni gasilci.

Dogodek je še enkrat pokazal, kako važna je urejena oprema in kako pomembno je uspešno usposabljanje zaposlenih. Ob tem pa je treba izreči posebno zahvalo prodajalcema Petru Kastelicu in Mitji Šušteriču, ki pa je že prekaljen gasilec, saj je pred dobrim letom na podoben način že gasil osebno vozilo.

Jelka Kušar Za stranke se je treba potruditi

Čim bolj se krajšajo dnevi, tem redkejši so kolone avtomobilov, ki se vijejo po obalnih cestah. Obenem pa tudi vrste pred črpalkami na bencinskih servisih, ki stojijo ob glavnih poteh. Tudi bencinski servis Jagodje I ni izjema. V teh mesecih se ustavljajo tam predvsem prehodni potniki in lastniki počitniških hišic, ki gredo od časa do časa pogledat svoje poletno domovanje. In za vse te stranke je treba dobro poskrbeti, če hočejo, da se bodo vračale. Marijan Koren se tega dobro zaveda. Servis Jagodje I je najprej vodil kot poslovođa, pred tremi leti ga je vzel v najem in ni mu žal. Res ima več dela, ki pa mu tudi nekaj prinaša. Ne pričakuje, da bo postal bogata?, a če dobro gospodarji, je to tudi njemu v korist. Ravna se po pregovoru »zrno do zrna...« in pozorno pazi na stroške – tudi majhne. Na primer v sanitarijah stranke vedno pozabijo ugasniti luč, zato razmišlja o senzorju. Pa še o čem drugem. Ob tem ne pozablja na stranke, ki pričakujejo dober in pozoren odnos prodajalcev, ki se začne s prijaznim pozdravom in nadaljuje z vprašanjem o olju in vodi za šipe, ki jih medtem še sam briše.

Najemnik Koren pa ima tudi razne načrte. Razmišljal je še o majhnem bifeju, vendar ne verjame, da bi zbral dovoljenja. Ob bencinskem servisu je prostor za plin, ki pa ga nima, ker zanj ne bi bilo zanimanja. Zato bi na ploščad postavil stojnico, ki bi jo prepustil kakšni branjevki, saj je v okolici veliko kmetij, kjer pridelujejo marsikaj takega, kar bo vozniki z veseljem vzeli s seboj. Ko bi se ustavili, bi pa dotočili še gorivo in kupili kaj v trgovini servisa.

Oče in sin z ramo ob rami

Jelka Kušar Vozniki poznajo kakovost Petrolovih goriv

Vsak kotiček je napolnjen

V majhnem bosanskem mestu Maglaj Petrolove barve že od leta 1999 opozarjajo voznike, da tam lahko potešijo žejo vozil ter ugodijo svojim potovalnim željam in potrebam. Dejansko je v majhnem – zdaj še premajhnem – prostoru marsikaj tistega, kar ponujajo Petrolovi bencinski servisi v Sloveniji: od motornega olja in akumulatorjev za osebna in tovorna vozila preko številnih prehrabnih artiklov do kozmetike in plenice. Samo za svežo hrano, na primer zelenjavo, ni bilo zanimanja, zato je nimajo več na policah. Ostalo blago gre dobro v nakup, saj je ponudba veliko večja kakor na večini drugih bencinskih servisov, cene pa take kakor v klasičnih trgovinah v okolici. In da je to za kupce zelo pomembno, kaže prodaja motornega olja. Velika večina strank sega po cenejših proizvodih, ne da bi jih zanimala kakovost. Obratno pa kupujejo gorivo tukaj prav zato, ker so spoznale, da je dobro. Ob črpalkah pa se ustavljajo mnogi tranzitni potniki, ki so že v Sloveniji ali na Hrvaškem spoznali kakovost Petrolovega bencina in dieselskega goriva.

Precej blaga morajo razstaviti pred trgovino

Andreja Zidarič

Akademija Petrol: Skrivnost uspeha se skriva v zaposlenih

V dobrih, zadovoljnih, ponosnih in odgovornih petrolovcih. Do te ugotovitve smo prišli na novembrskem predavanju v okviru Akademije Petrol z naslovom »Tržna usmerjenost Petrola«. Nadvse zanimiva tema, ki je v času, ko postaja konkurenčni trgi sicer največje slovenske naftne družbe vedno bolj tekmovalni, nadvse primerna in pomembna.

Katera konkurenčna prednost našega podjetja je trajna in kako zadovoljiti potrošnike, sta bili temeljni vprašanji, ki smo se jih lotili in na katera je želel odgovoriti predsednik uprave Janez Lotrič. Seveda so za uspešnost prodaje in poslovanja vedno »krivi« zadovoljni in zadovoljeni kupci. Da bi bili nenehno v koraku z njimi, da bi poznali njihove želje, potrebe in pričakovanja, jih moramo dobro poznati, analizirati njihovo vedenje, jih razumeti in se jim na koncu – tudi prilagajati. Prodajalci na naših bencinskih servisih so tisti, ki so največ v stiku z njimi. Oni so tisti, ki lahko s svojim delom, poštenostjo, prijaznostjo, natančnostjo in nasmehom na obrazu vplivajo na naše kupce. Oni so naša konkurenčna prednost, ki jo moramo izkoristiti in nadgrajevati, je bilo razbrati iz besed predavatelja Janeza Lotriča. Petrolov tržni položaj je dober in omogoča dolgoročni razvoj Petrola kot delniške družbe, s tem pa tudi osebno in profesionalno rast njegovih zaposlenih. Osebni odnosi, medsebojna komunikacija in motiviranje delavcev pa so zadeve, ki jih je treba še posebej in nenehno negovati. »Delati s srcem, biti ponosen na svoje delo in na podjetje, katerega del si – to je ključ do uspeha,« je to novembrsko popoldne zaključil predsednik uprave Petrola.

Mariča Lah

Novo podjetje Petrol Beograd

Petrol že nekaj časa nastopa na trgu Hrvaške in Bosne, medtem ko imamo v Srbiji samo predstavništvo. Toda zdaj bomo tudi tam ustanovili podjetje – Petrol Beograd.

Poleg treh domačih državnih podjetij

nastopata v maloprodajni mreži še OMV in Lukoil, na trgu pa so s svojimi proizvodi prisotne tudi druge mednarodne družbe, ki želijo v prihodnje sodelovati v privatizacijskem postopku jugoslovanskih naftnih podjetij, dobiti lokacije oziroma kupiti zasebne bencinske servise. V Srbiji je okrog 1200 bencinskih servisov, ki so v lasti državnih družb ali zasebnikov, približno 2000 pa jih deluje v okviru raznih podjetij in so internega značaja.

Srbski trg je dokaj velik in napovedi za razvoj dobre. Petrol se bo sprva usmeril predvsem v maloprodajo ter gradil bencinske servise, ki jih bo oddajal v najem. V petih letih nameravamo zgraditi okrog 50 objektov in uvesti standard poslovanja, kakršnega imamo v Sloveniji. To pomeni enako kakovost poslovanja in raven ekologije ter uvedbo kartice Magna.

Spremljali bomo privatizacijo naftnih podjetij, iskali ustrezne priložnosti ter pozneje nastopali tudi v veleprodaji. Ker se srbski trg močno razvija in se za naftni posel zanima veliko tujih družb, smo prepričani, da mora biti prisoten tudi Petrol. Nadzorni svet naše družbe je enakega mnenja in soglaša, da v Republiki Srbiji ustanovimo podjetje, ki bo v 100-odstotni lasti Petrola.

Jana Škrinjar

Hvala, ker ste povedali svoje mnenje

Letošnja raziskava organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih je uspešno za nami. Od vseh, ki ste bili povabljeni k anketiranju, se vas je odzvalo skoraj

70 odstotkov, kar nas je izredno razveselilo. Zaposleni na bencinskih servisih ste prejeli anketo po pošti, od vseh poslanih pa je bilo vrnjenih skoraj 60 odstotkov anket. Dobra udeležba v raziskavi nam dokazuje, da ste jo vzeli resno in »za svojo«. Ker so pridobljene informacije izjemno koristne in dragocene in ker tudi vplivajo na odločitve managementa, smo se odločili, da bomo prihodnje leto povabili k sodelovanju prav vsakega zaposlenega, da boste imeli vsi možnost za sodelovanje pri raziskavi.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste se odzvali povabilu k anketiranju in prispevali svoje mnenje. Brez vas raziskave ne bi bilo mogoče izvesti. Prav tako se zahvaljujem tudi vodjem, ki so informacijo o anketiranju korektno posredovali vsem svojim sodelavcem in pomagali pri širjenju zavesti o pomembnosti projekta.

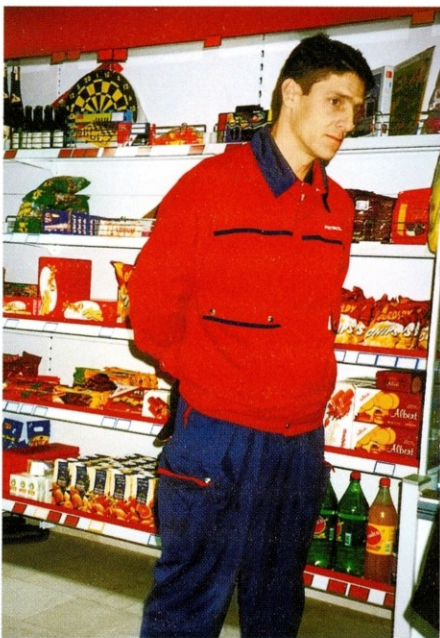
Naše delo pa še ni končano, saj prav zdaj poteka najpomembnejši del celotne raziskave. Za posamezna področja oziroma organizacijske enote smo pripravili delavnice, na katerih predstavljamo rezultate raziskave, se o njih poglobljeno pogovorimo in predvidimo akcijske načrte za boljše delo na področjih, kjer se kažejo priložnosti za izboljšanje. Delavnice vodiva skupaj z diplomiranim psihologom Bojanom Erjavškom, direktorjem Biro Praxisa. O rezultatih raziskave pa vas bomo seznanili v naslednji številki.

Jelka Kušar

V trgovini je prostora na pretek

Bencinski servis v Žepčah v srednjem delu Bosne posluje leto dni, odprt pa je nepretrgano, ker je promet v poznih večernih urah dober, marsikdo pa se ustavi v baru, ki stoji ob bencinskem servisu oziroma je del objekta, vozniki pa potem, ko se odžejajo, pogosto zavijejo še pred črpalko, natočijo gorivo in v trgovini kupijo vsaj kakšno malenkost. Dober promet imajo zlasti ob nedeljah in praznikih, pa tudi v poletni sezoni. V trgovini je nekoliko drugače, kakor smo vajeni doma. Prostor je velik, v njem pa le nekaj polic. A kakor je povedal prodajalec, je na njih vse, po čemer ljudje

sprašujejo. Pred policami, na katerih so zložene steklenice, pa visi nekakšna zavesa, ki varuje pijačo pred toploto.

Na policah je veliko slovenskega blaga

Za avtomobilске motorje je pestro poskrbljeno

Jelka Kušar

Petrol Energetika Rayne in Petrol Energetika Štore pod skupno streho

Letos je Petrol kupil 80-odstotni delež Energetike Ravne in Energetike Štore in že takrat se je razvila misel, da bi bilo koristno, če bi podjetji delovali kot celota. Lahko bi združili poslovne funkcije, poleg tega sta obe podjetji registrirani za isto dejavnost, za trgovanje z električno energijo in njeno distribucijo, za trgovanje z zemeljskim plinom in njegovo

vo distribucijo. V Ravnah pa proizvajajo tudi toplotno in električno energijo.

Ker je Energetika Ravne večja kakor Energetika Štore, in ima večji obseg delovanja, bi dosegli boljše rezultate, če bi Energetiko Štore pripojili Energetiki Ravne. Imeli bi eno samo upravo in letno revizijo, prav tako samo eno zasedanje skupščine, skupno marketinško politiko in poenotena investicijska vlaganja, kar bi bilo koristno za obe podjetji, pa tudi za lastnike, saj bi znižalo stroške poslovanja in že v letu 2003 bi smeli pričakovati boljši poslovni rezultat.

Poslovodstvi obeh družb sta se strinjali s spremembo in soglašal je tudi nadzorni svet Petrola. Zdaj se morajo opredeliti še vsi lastniki - družbi pooblaščenki in večinski lastnik, in dobiti je potrebno pozitivno mnenje priključitvenega revizorja glede menjalnih razmerij med deleži posameznih lastnikov.

Jelka Kušar

Dobili smo odvisno družbo Petroservis d.o.o.

V Petrolu smo vedno sami skrbeli za vzdrževanje svojih bencinskih servisov in skladišč naftnih derivatov, naloge so se sčasoma izpopolnjevale, organiziranost pa se je z leti spreminjala. Zdaj opravlja servisno službo sektor Petroservis, ki skrbi za popolno tehnično vzdrževanje bencinskih servisov in skladišč naftnih derivatov, kontrolira in umerja merilno tehniko, vgrajeno na bencinskih servisih, v skladiščih in na avtociisternah, organizira vzdrževanje objektov in netehnoloških električnih in strojnih instalacij, izvaja tehnični del investicij pri gradnji bencinskih servisov in skladišč ter izdeluje elemente in komponente, potrebne za nemoteno vzdrževanje.

Ker bo Petrol v okviru matične družbe v prihodnje razvijal samo osnovno dejavnost, se je uprava družbe odločila, da bo izločila dejavnost vzdrževanja. Zato bo ustanovljena odvisna družba Petroservis d.o.o., ki bo v 100-odstotni lasti matične družbe. Njena dejavnost pa bo zajemala vzdrževanje objektov in tehnoloških instalacij ter kontrolo in prekušanje meril tako za Petrol kakor za zunanje naročnike. Poleg tega bo razvijala nove programe:

vzdrževanje plinske tehnike, vzdrževanje in investicijsko dejavnost na internih bencinskih servisih transportnih podjetij, kmetijskih zadrug in drugih, s pridobitvijo akreditacije in imenovanja za samostojno overjanje meril bo razširila kontrolo pretočnih meril za proizvode iz nafte in kontrolo manometrov za merjenje tlaka v pnevmatikah, prevzela pa bo tudi zastopstvo tehnološke opreme tujih proizvajalcev. Ob izločitvi Petroservisa iz Petrola bodo na novo urejeni medsebojni odnosi ter v ta namen sklenjena pogodba, ki bo omogočala nemoten razvoj in delo Petroservisa, obenem pa Petrolu zagotavljala kakovostno vzdrževanje objektov in opreme po konkurenčnih cenah. V podjetje Petroservis bo prenešana vsa oprema, vanjo pa bodo prešli tudi vsi zaposleni.

Rok Blenkuš

Petrol Skladiščenje d.o.o.

Petrol d.d. in Republika Slovenija sta bila več let solastnika Naftne Lendava d.o.o., letos pa sta sklenila sporazum o sanaciji te družbe. Petrol je od Naftne Lendava odkupil skladišče za naftne derivate zmogljivosti 71.000 m³ s pripadajočim zemljiščem in infrastrukturo ter ustanovil podjetje za upravljanje tega skladišča, Petrol Skladiščenje d.o.o. V večini rezervoarjev je blago, ki je last Zavoda RS za obvezne rezerve, zanj pa skrbi novo podjetje, v katerem je zaposlenih dvajset ljudi, ki jih je Petrol prevzel od Naftne Lendava in ki so usposobljeni za opravljanje nalog v zvezi s hrambo naftnih derivatov. V skladišču smo takoj začeli uvajati organizacijo dela po vzoru Petrolovega skladišča v Račah.

Glavna naloga podjetja Petrol Skladiščenje je v tem, da skrbi za blago Zavoda in pazi, da so obvezne rezerve varno shranjene. V bližnji prihodnosti želi Petrol v dogovoru z Zavodom za obvezne rezerve v Lendavi zgraditi več novih rezervoarjev, kar pomeni, da se bodo povečale tudi količine hranjenih goriv in s tem odgovornost zaposlenih v novi družbi.

Ne moreš verjeti, da je taka sprememba

Jelka Kušar

je navdušeno rekel najemnik, poslovođa Franc ZAMRNIK ob odpiranju bencinskega servisa Ljubno ob Savinji

Zgrajen je bil pred 33 leti, torej v času, ko so v Petrolu že vgrajevali dvoplaščne rezervoarje. To pa je tudi vse, kar ni potrebovalo vsaj obnove, če že ne zamenjave. Ostalo je bilo zelo dotrajano. Zato so bencinski servis Ljubno ob Savinji zaprli, podrli, nato na novo zgradili, in kar je prav tako pomembno – povečali. Namesto 9 iztočnih mest jih imajo 15 in namesto 8 m² velike trgovine vabi kupce prodajalna, ki meri 28 m², prodajajo kurilno olje EL in plin v jeklenkah, ki je shranjen v povsem sodobnem Nad novostmi je najbolj navdušen Franc Zamrnik, ki je kot poslovođa prevzel bencinski servis takrat, ko je bil zgrajen, torej pred 33 leti in mu je ves čas ostal zvest. Zdaj, ko je vse na novo zgrajeno, pravi navdušeno: »Ne moreš verjeti, da je taka sprememba.« Razlika med »takrat« in »zdaj« pa je tudi v tem, da je Franc Zamrnik danes najemnik. Kot podjetnik bo seveda poskušal čim bolj uspešno poslovati, kar ga bo verjetno stalo nekaj truda, kajti Ljubno ni posebno velik kraj, domačini pa predstavljajo kar 85 odstotkov strank. Poleg njih se ustavljajo le še tisti, ki se peljejo v Logarsko dolino, a tja se hodi morda tri mesece na leto. Na marsikaterem bencinskem servisu so navdušeni nad

Franc Kliner, najemnik Franc Zamrnik, Jože Funtek

nedeljskim izkupičkom, ki dokaj presega delovnega. Tudi bencinski servis v Ljubnem je odprt ob nedeljah, a do 16.00, Mercator pa do 21.00. Kljub vsemu se splača poslovati in splačalo se je tudi prenavljati. In povsem odveč je bila bojazen prodajalca Jožeta, ki je takrat, ko so začeli govoriti o novi zidavi, vzklil: »Če bo tukaj na novo sezidan bencinski servis, plačam zaboj piva!« Servis je tu, na pivo pa poslovođa in prodajalec Franc še čakata.

Tudi jeklenke so dobile lepše domovanje

Razliko je že na daleč opaziti

Mariča Lah je prva zaželela Francu Zamrniku uspešno delo

Tekmovanje za izbor najboljšega prodajalca

Rok Cuderman

Tokrat so imeli besedo posamezniki, prodajalci

Ker se v Petrolu vsi dobro zavedamo, da ni dobre prodaje brez dobrih in stimuliranih prodajalcev, ves čas poteka različne aktivnosti, ki prodajalce »delajo« še boljše.

Vse dosedanje aktivnosti so izpostavljale celoten bencinski servis, posameznik pa ni prišel do izraza. Kljub temu, da se zavedamo pomembnosti teamskega dela, pa je Tone Dolničar, vodja INO službe, predlagal, da bi organizirali še izbor najboljšega prodajalca. Precej posvetovanj in usklajevanj, uvrstitev akcije v plan in rečeno – storjeno.

V začetku aprila smo z okrožnico vse zaposlene na bencinskih servisih seznanili s pogoji in pričeli z ocenjevanjem. Razpis predpisuje, da prodajalec pridobi točke na naslednji način:

- 45 odstotkov točk prinese ocena pri delu na bencinskem servisu,
- 45 odstotkov točk prinese pravilno rešen test o poznavanju predpisov in tehnike prodaje,
- 10 odstotkov točk prinesejo posredovani predlogi za izboljšanje prodaje (pisno in zagovor).

Na predlog organizacijskih enot maloprodaje je v ožji krog prišlo 36 prodajalcev, katerih delo je bilo pet mesecev pod drobnogledom. Konec septembra je bil prvi krog zaključen in dobili smo 22 finalistov, ki so novembra pokazali svoje znanje na srečanju v Ljubljani.

Test poznavanja navodil in prodajne tehnike je bil precej obširen, vprašanja pa so prispevali različni sektorji. Prodajalci - finalisti so pokazali veliko znanja,

Zdaj gre zares

saj je bilo povprečno 70 odstotkov pravih odgovorov, najboljši pa je dosegel kar 85 odstotkov.

Izredno zanimive so bile predstavitve predlogov, kjer so prodajalci štiričlanski komisiji morali »prodati« svoje, že predčasno v pisni obliki podane predloge. Veliko dobrih idej, občutek za potrebe kupcev in potreba po pohvali, ki je morajo biti deležni tudi prodajalci, so bile glavne značilnosti skoraj v vsakem nastopu.

Ko so bile opravljene vse naloge, je komisija »staknila glave« in pričela seštevati točke, udeleženci finalnega tekmovanja pa so si medtem ogledali izobraževalni film – seveda je govoril o dobrem prodajalcu.

Razlike med finalisti so bile majhne, kljub temu pa: naziv najboljši prodajalec Petrola za leto 2002 si je priporil Drago Ertl, drugi je bil Robert Robič, tretji pa Jernej Bevc.

Najbolje so se odrezali Drago Ertl (prvi), Robert Robič (drugi), Jernej Bevc (tretji)

Poleg denarnih nagrad (prvi 100.000 tolarjev, drugi 70.000, tretji 50.000, vsi ostali udeleženci finalnega tekmovanja

pa 25.000 tolarjev), so vsi prodajalci-finalisti prejeli priznanja, imeli pa bodo tudi možnost za dodatno enodnevno izobraževanje.

Verjamemo, da jim je priznanje v veliko vzpodbudo, predvsem pa želimo, da bi svoje dobro delo vsi prodajalci vsak dan dokazovali v odnosu do naših kupcev.

Andreja Zidarič

Pohvalite nas kdaj, pa bomo zagotovo še boljši!

To je bila glavna misel, izziv, želja, 22 finalistov, ki so se 14. novembra v zadnjem dejanju tekmovanja potegovali za naziv najboljšega Petrolovega prodajalca. Izražena je bila z različnimi besedami, v različno dolgih stavkih, z različnimi poudarki, pa vendar vsakič pod istim naslovom: Dodatne aktivnosti, s katerimi bomo povečali prodajo na bencinskem servisu.

Predstavitve finalistov in njihovih predlogov je bila za štiričlansko komisijo nadvse zanimiva. Naloge, ki je prinašala 10 odstotkov točk pri končnem rezultatu, so se finalisti lotili različno. Nekateri so se vanjo zelo poglobili, analizirali dosedanje delo in orisali svoja pričakovanja za prihodnost, drugi so se osredotočili bolj na prostorske tegobe bencinskega servisa, na katerem delajo. Večina se jih je omejila na lasten »vrtiček«, kar pa je po eni strani tudi prav, saj oni sami najbolje poznajo kupce, ki prihajajo k njim. In ti niso na vseh Petrolovih bencinskih servisih enaki. Ali pač? Izkazalo se je namreč, da so si bili konkretni predlogi tekmovalcev za izboljšanje prodaje zelo podobni. Prodajni pult ima veliko moč. Če je dovolj velik, seveda. Pa razvrstitev izdelkov, ki so v akciji, tudi. Morda bi naredili poseben akcijski kotiček... Tudi v plačilni kartici Mag-na in nagrajevanju njenih uporabnikov vidijo še veliko možnosti – posebne popuste, izlete po Sloveniji za izžrebanje, ... Marsikdo med prodajalci si želi za svoj bencinski servis dodatno storitev – od bifeja do avtopralnice, mehanične delavnice in izposojevalnice CD-

Po tekmovanju so se zadovoljni prodajalci skupaj z organizatorji postavili pred objektiv fotoaparata

jev, videokaset in DVD-jev. Prijetna senčica poleti, klopce in mize na zelenicah privlačijo mimoidoče. Ti prav gotovo ne bodo samo sedeli, ampak si bodo privoščili še kakšno pija-

čo. Petrolov energijski napitek morda, ali pa Petrolovo čokolado. Tudi v razširitvi asortimenta lastne blagovne znamke vidijo naši prodajalci dober prodajni potencial. Nekateri med njimi pogrešajo mesečne barvne prospekte, ki jih gospodinjstvom pošiljajo večje trgovine, kar pa je zaradi diferenciacije bencinskih servisov in blaga neizvedljivo in se niti »ne bi splačalo«.

Predlogov je bilo veliko, vsi finalisti pa se dobro zavedajo, da je največ odvisno od prodajalca samega. Od njegove aktivne prodaje, od njegove strokovne podkovanosti, prijaznosti, komunikativnosti in uslužnosti. Tudi tako se bo Petrol lažje »bodel« s konkurenco. Prodajalci morajo biti motivirani. Želijo si dodatnega izobraževanja, raznih stimulacij, nagrajevanj, predvsem pa si želijo pohvale za dobro opravljeno delo. Ustne ali pisne. »Vsaj kdaj pa kdaj,« je bilo slišati.

Nekaj njihovih predlogov je že uresničenih, nekaj jih še bo. Vsekakor se uspešnejša prodaja obeta Petrolu z dobrimi prodajalci. S takšnimi, ki imajo občutek za potrebe svojih strank, ki z veseljem in dobro opravljajo svoje delo in ki so za dobro opravljeno delo tudi pohvaljeni. Videti je, da smo na dobri poti...

Številne novosti

Nina Milač

Nova delovno pravna zakonodaja

Letos je bil sprejet nov zakon o delovnih razmerjih (objavljen je bil v Uradnem listu RS št. 42/02), ki bo začel veljati januarja 2003 in prinaša številne novosti. Z večino od njih se bomo srečevali predvsem strokovni delavci, saj so bolj formalne narave, nekatere pa so vsebinsko pomembne za vse zaposlene. O posameznih pravicah bomo govorili v naslednjih člankih, za začetek pa le glavne in najpomembnejše novosti, ki jih prinaša zakon:

Zakon o delovnih razmerjih ureja le razmerja med delavci in delodajalci, ki nastanejo na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Urejanje razmerij, ki izhajajo iz kolektivnih pogodb, pa bo urejal zakon o kolektivnih pogodbah, ki ga že pripravljajo.

Temeljni akt za urejanje delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem je pogodba o zaposlitvi, za katero je predpisana pisna oblika, pravice in obveznosti pogodbenih strank, torej delavca in delodajalca, morajo biti jasno opredeljene.

Obveznosti delavca so:

opravljanje dela,
obveznost obveščanja,
prepoved škodljivega ravnanja,
varovanje poslovne skrivnosti,
prepoved konkuriranja.

Obveznosti delodajalca so:

zagotavljanje dela,
obveznost plačila,
zagotavljanje varnih in zdravih delovnih razmer,
varovanje delavčeve zasebnosti.

Zakon o delovnih razmerjih zagotavlja **minimalni obseg pravic**, ki pripadajo delavcem in ki jih morata upoštevati delavec

in delodajalec pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi. Seveda je pogodba o zaposlitvi lahko tudi ugodnejša za delavca.

Diskriminacija prepovedana

Zakon o delovnih razmerjih daje velik poudarek prepovedi diskriminacije. Prepovedana je kakršnakoli, neposredna ali posredna, diskriminacija pri zaposlovanju, v času delovnega razmerja in v zvezi s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi, tako iskalca zaposlitve kot delavca (zaradi spola, rase, barve kože, starosti, verskega ali političnega prepričanja, članstva v sindikatu, zdravstvenega stanja, invalidnosti, ipd.). Posebej je poudarjena enaka obravnava glede na spol pri objavi prostih delovnih mest – delodajalec ne sme objaviti prostega delovnega mesta samo za moške ali samo za ženske, razen če je določen spol nujen pogoj za opravljanje dela.

V skladu z novim zakonom o delovnih razmerjih ne govorimo več o prenehanju delovnega razmerja, temveč o prenehanju pogodbe o zaposlitvi. Odpoved je redna ali izredna, poda pa jo lahko delavec ali delodajalec. Razlogi za redno in izredno odpoved so določeni v zakonu.

Trajanje pogodbe o zaposlitvi za določen čas je časovno omejeno. V prehodnem obdobju bo lahko veljala tri leta, pozneje dve leti.

Plačilo za delo

Novi zakon o delovnih razmerjih opredeljuje plačilo za delo po pogodbi o zaposlitvi, ki je sestavljeno iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in iz dodatkov. Sedaj so v zakonu urejena tudi minimalna povračila stroškov v zvezi z delom, dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času (na-

durno delo, nočno delo, delo na praznik ali v nedeljo), za delovno dobo, regres za letni dopust in odpravnine ob odhodu v pokoj. Doslej je bilo vse to urejeno v kolektivnih pogodbah.

Delovni čas

Delovni čas je sedaj tudi zakonsko omejen na 40 ur teden. Doslej je zakon še vedno določal 42 urni delovni teden, večina panožnih kolektivnih pogodb pa ga je skrajšala na 40 ur. Tudi minimalno trajanje letnega dopusta bo po novem zakonu višje kakor po veljavnem, saj se dviga z 18 dni na 4 ted-

ne, vendar v praksi tudi tega ne bomo občutili, saj je po kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije letni dopust že sedaj trajal 20 dni za delavce, ki delajo 5 dni na teden, in 24 dni za tiste, ki delajo 6 dni na teden.

To so glavni poudarki novega zakona. Posameznim temam se bomo posvetili bolj podrobno v naslednjih člankih.

Če imate kakršnakoli vprašanja, vezana na novo delovno pravno zakonodajo, jih pošljite v uredništvo časopisa. V strokovnih službah se bomo potrudili, da bomo nanje odgovorili.

Iz dneva v dan bolj vpeti v skupino Petrol in integracijo sistemov kakovosti

Maja Šušteršič

Ne mine dan, ko v službi za kakovost ne bi razmišljali o vseh podjetjih, ki sestavljajo skupino Petrol ali o integriranih sistemih kakovosti. S tem pa beseda »Petrol« dobiva svojo spremljevalko »skupino«, pojem »sistemi kakovosti«, pa vedno bolj obsežen pomen.

Če uporabimo pojem sistemi kakovosti in imamo v mislih samo standard ISO 9001, potem naredimo veliko napako. Ostale sisteme, sistem ravnanja z okoljem (ISO 14001), sistem ravnanja z živili (HACCP), sistem varstva in zdravja pri delu (OHSAS) ter specifične sisteme, ki jih izvajajo v laboratoriju Petrol oziroma sektorju Petroservis, postavimo v podrejen položaj, prav tako tudi vse sodelavce, ki se z njimi srečujejo pri svojem delu.

In zakaj je tako?

Izraz kakovost razumemo v skupini Petrol v najširšem pomenu besede in zajema kakovost poslovanja, proizvodov in storitev, odnos do ravnanja z okoljem, ravnanje z živili, varstva

pri delu in odnos do vseh ostalih deležnikov, ki so vključeni v poslovanje.

Zato in zaradi številnih stičnih točk teh sistemov kakovosti smo se odločili, da jih bomo integrirali. Pojem sistem kakovosti torej vključuje:

- sistem vodenja kakovosti po SIST ISO 9001:2000,
- sistem ravnanja z okoljem po ISO 14000:1996,
- sistem ravnanja z živili (HACCP - Hazard Analysis Critical Control Point),
- sistema varstva in zdravja pri delu (pristop po sistemu OHSAS - Occupational Health and Safety Assessment Series),
- specifična sistema, sistem za preskuševalne in kalibracijske laboratorije po SIST EN ISO/IEC 17025:2000 in sistem za delovanje raznih organov, ki opravljajo nadzor po SIST EN 45004:1997.

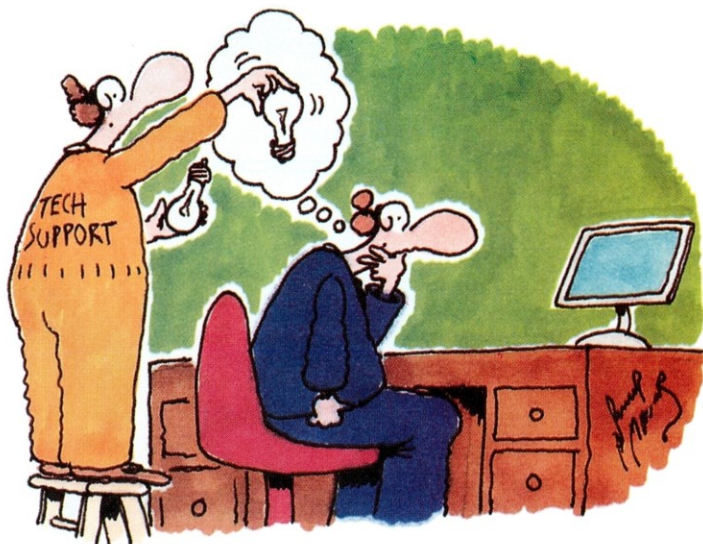
Sistema po SIST ISO 9001 in ISO 14001 sta prostovoljna, kar pomeni da se zanju podjetje prostovoljno odloči, nadzor pa opravlja zunanja certifikacijska hiša (pri nas BVQI). Sistem ravnanja z živili (HACCP) kot tudi sistem varstva in zdravja pri delu (OHSAS) imata v ozadju zakonske zahteve, nadzor pa izvajajo ustrezni inšpekcijski organi. Nadzor nad specifičnimi sistemoma pa opravlja javni zavod Slovenska akreditacija.

Vsi naštetni sistemi kakovosti imajo več stičnih točk: obvladovanje načrtovanja (strateškega in letnega), predpisov, zapisov, sistema nadzora, notranjih presoj, korektivnih in preventivnih ukrepov ter poročanje na vodstvenem pregledu.

Krovni dokument, ki določa osnovni koncept sistemov kakovosti, je sistemski poslovnik kakovosti.

In da opravičimo še svoje vsako dnevno razmišljanje o skupini Petrol.

Sistemski poslovnik kakovosti trenutno pregledujejo. Z njim želimo predstaviti delovanje skupine Petrol, organiziranost in njen odnos do kakovosti. Namenjen pa bo vsem družbam in zaposlenim v skupini Petrol.

Posvetovanje o pogonskih in alternativnih gorivih, tribologiji in ekologiji »Slotrib 2002«

Silvan Simčič

V organizaciji **Slovenskega društva za tribologijo** je letos v Portorožu potekalo že peto srečanje "Slotrib 2002". Posvetovanje, ki je bilo v prejšnjih letih sicer zastavljeno kot osrednje srečanje strokovnjakov s področja mazanja in obrabe materialov (tribologije), je bilo letos **prvič razširjeno tudi na področje klasičnih in alternativnih goriv**. S tem je organizator želel še povečati zanimanje za posvet, saj je znano, da je v Sloveniji krog strokovnjakov s področja tribologije sorazmerno ozek. Ker enaka ocena velja tudi za področje goriv, so idejo o združitvi obeh področij pozdravili tudi v strokovnih krogih "gorivašev".

Po odločitvi organizacijskega odbora srečanja so bili letos v program vključeni izključno prispevki domačih avtorjev, ki so predstavili več kot 25 zanimivih predavanj s področja uporabe maziv in obrabe kontaktnih površin, goriv, alternativnih goriv in ekologije. Organizator je vse prispevke uspel natisniti v lično pripravljeni zbirki referatov, ki jo je vsak udeleženec prejel ob prijavi.

Zanimanje za posvet in za predstavljenе teme je bilo veliko, saj je prišlo na srečanje več kot 120 udeležencev. Po oceni organizatorja, kot tudi mnogih prisotnih je srečanje v celoti uspelo, teme pa so bile zanimive in predstavljenе na ustrezno visoki strokovni ravni. Nekatere teme bi bile prav gotovo zanimive tudi za širši krog, zato pozdravljam pobudo, da najzanimivejše prispevke v skrajšani obliki predstavimo vsem petrolovcem preko časopisa. Objavljeni pa bodo postopoma v nekaj naslednjih številkah. Če pa bi kljub temu v nekaj stavkih izpostavil nekatere ugotovitve in zaključke iz teh referatov, bi izdvojil naslednje:

Na področju goriv bo tudi v prihodnosti razvoj sledil predvsem vse ostrejšim standardom za emisije škodljivih snovi in spojin v okolje. Nadaljnje omejitve bodo zlasti v vsebnosti določenih elementov in spojin v gorivih (žveplo, aro-

mati ipd).

Klasična (konvencionalna) goriva bodo še naprej ohranjala vodilni položaj med energenti za pogon v transportu.

Alternativni pogoni (goriva) v naslednjih desetih letih še ne bodo resneje ogrožali klasičnih motorjev (bencinskih in dieselskih) in bodo predstavljali še vedno zelo omejen vir za pogone vozil. Njihov razvoj se bo nadaljeval, trend pa lahko nekoliko pospešijo vidne in občutne spremembe v okolju – sprememba klime. Pomembnejšo vlogo pri tem bodo imeli pogoni s tehnologijo gorivnih celic, med gorivi pa plin in biodiesel.

Kakovost goriv, predvsem s stališča lastnosti, ki imajo neposreden ali posreden vpliv na okolje, bo tudi v naprej nadzirana /monitoring.

Na področju maziv tako imenovana okolju prijazna maziva pridobivajo na

tržnem deležu, vendar predvsem tam, kjer je njihova uporaba obvezna. Problem predstavljata še vedno visoka cena ter nekoliko slabše uporabne lastnosti teh proizvodov v primerjavi z mineralnimi.

Vedno več uporabnikov vzdrževanje in s tem tudi reševanje problemov mazanja prepušča specializiranim izvajalcem. V tem kontekstu je prihodnost v celoviti ponudbi storitev.

Kot rečeno, pomembnejši prispevki predstavljeni na posvetu v Portorožu, bodo v nekoliko skrajšani obliki objavljeni tudi na straneh tega časopisa. Vsi, ki vas problematika zanima, ali bi vas glede na vaše področje dela "morala" zanimati, jih boste gotovo prebrali, vsekakor pa vabim tudi ostale, da se seznanijo z njihovo vsebino.

V prihodnjih letih bodo aktualna biogoriva

Andreja Gregorc

Biodiesel

Omejene zaloge fosilnih goriv in visoke cene surove nafte povečujejo pomen razvoja in uporabe alternativnih virov energije v svetu. Kratkoročno bo v prihodnjih letih močno aktualna uporaba biogoriv, predvsem biodiesla.

V Evropi in v svetu že več let uporabljajo biodiesel. Kemijsko je to metilni ester maščobnih kislin in končni proizvod procesa transesterifikacije rastlinskega olja, rabljenega jedilnega olja ali odpadnih živalskih maščob. Biodiesel nekateri imenujejo kar "zeleni" diesel, v tujini ga poznajo pod oznakami FAME, MERO, RME, B100. Lahko se uporablja kot 100-odstotni metilni ester maščobnih kislin (B100) ali kot dodatek diesel-

skemu gorivu mineralnega izvora v različnih deležih (B2, B5, B20...).

Pridobivanje biodiesla

Rastlinsko olje (repično, ogrščično, sojino, rabljeno jedilno olje ali odpadne živalske maščobe) reagira z alkoholom (na primer z metanolom) ob prisotnosti bazičnega katalizatorja. Pri tem nastane metilni ester maščobne kisline – biodiesel, poleg tega pa še glicerol, ki se lahko uporablja v kozmetični, farmacevtski ali v prehranbeni industriji. Za kakovost proizvodov je zelo pomembna faza njihovega ločevanja, ki zajema odstranjevanje preostalega alkohola in katalizatorja, nevtralizacijo glicerola in sušenje metilnega estra maščobnih kislin.

Standardi in specifikacije

Biodiesel se lahko uporablja sam (100-odstotni) ali kot dodatek dieselskemu gorivu mineralnega izvora v različnih razmerjih le tedaj, če so njegove lastnosti skladne z zahtevami standardov in specifikacij za metilni ester maščobnih kislin (biodiesel, FAME).

V preteklih letih je več držav še izdalo svoje nacionalne standarde, ki govorijo o lastnostih biodiesla. Kot krovni evropski dokument bo konec letošnjega leta izdan evropski standard EN 14214, katerega osnutek je še v veljavi in določa mejne vrednosti za posamezne lastnosti metilnega estera maščobnih kislin.

Nekateri proizvajalci vozil in delovnih strojev so izdali lastne specifikacije za biodiesel (npr. Caterpillar Biofuel Specification PMP01-01 4.).

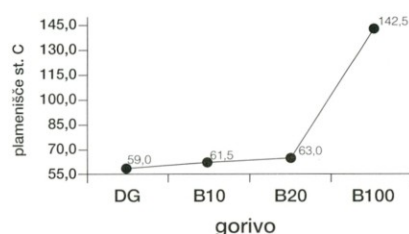
Iz skladnosti lastnosti biodiesla s standardi in specifikacijami izhajajo tudi garancije proizvajalcev vozil in delovnih strojev za uporabo biodiesla in mešanice biodiesla z dieselskim gorivom mineralnega izvora. Tako npr. Mercedes-Benz, BMW, MAN, Volkswagen, Audi, Seat, Škoda, John Deer in drugi dovoljujejo uporabo biodiesla v posameznih ali v večini od modelov svojih vozil z dieselskim agregatom.

Lastnosti biodiesla

Standard prEN 14214 določa fizikalno-kemijske lastnosti biodiesla. O čistosti proizvoda nam nekaj povedo lastnosti,

kot so vsebnost metilnega estera, vsebnost metanola, vsebnost glicerola... Na pravilno delovanje motorja vplivajo na primer gostota, viskoznost, cetansko število, mazalnost goriva... Z vidika skladiščenja goriva so pomembne lastnosti plamenišče, vsebnost vode, oksidacijska obstojnost, z vidika ekologije pa biorazgradljivost in netoksičnost biodiesla.

V primerjavi z dieselskim gorivom (DG) ima biodiesel skoraj dvakrat višje plamenišče.

Plamenišče B100, B10, B20 in DG

Zaradi nekompatibilnosti biodiesla z gumenimi deli je pri starejših modelih vozil potrebno menjati nekatera tesnila, pri novejših vozilih pa to ni več potrebno. Biodiesel ima slabše nizkotemperaturne lastnosti, ki se lahko izboljšajo z dodatkom ustreznih aditivov.

Shranjevanje biodiesla

Zaradi slabše termične in oksidacijske stabilnosti hranijo biodiesel v čistih, suhih, temnih rezervoarjih iz nerjavečega jekla ali fluoriranega polietilena in poli-

propilena. Rezervoarji morajo biti čim bolj polni in stalno je potrebno nadzorovati vsebnost vode.

Emisije pri uporabi biodiesla

Z deležem biodiesla v mešanicah z dieselskim gorivom se povečuje učinek zniževanja emisij v okolje. Bistveno je znižanje emisije toplogrednih plinov (CO_2 , CO , CH_4), trdnih delcev, ogljikovodikov ter SO_x . Nekoliko višjim emisijam NO_x se proizvajalci vozil poskušajo izogniti z vgradnjo NO_x katalizatorjev.

Uporaba biodiesla

V Evropi in v ZDA uporabljajo biodiesel v mestnem potniškem prometu, v rečnem prometu, v osebnih in tovornih vozilih, v poljedelstvu in v gozdarstvu. Večinoma gre za mešanice z dieselskim gorivom, na primer B5. V Evropi je biodiesel napredoval na številnih bencinskih servisih (na primer v Nemčiji na več kot 1500), delež biodiesla v celotni porabi pogonskih goriv v Evropi pa še ne presega 2 odstotkov.

V Sloveniji biodiesla še ne uporabljamo, čeprav potekajo nekatere aktivnosti v zvezi z možnostjo, da bi proizvajali biodiesel. Največjo oviro predstavlja visoka cena proizvodnje, ki bi jo po zgledu sosednjih držav lahko znižali le s primerno davčno politiko.

Bencinski servis kot mesto nakupa, blagovna znamka in arhitekturni sklop infrastrukture

Katarina Kovačič

V sklopu celostne podobe je bilo že omenjeno, kaj vse sodi v celotni sistem pojavnosti podjetja Petrol.

Pomemben sklop je bencinski servis, ki zadovoljuje potrebe kupcev od nakupa derivatov pa do prodaje raznih izdelkov in ostalega blaga. Konec koncev nam daje tudi zadovoljstvo in možnost, da v hitrem tempu življenja poleg goriva na-

kupimo še vse ostalo, kar nam je nujno potrebno.

Pomembno je, kako se potrošnik počuti in je zadovoljen, ko odhaja z bencinskega servisa.

Bencinski servis je naša zelo pomembna blagovna znamka, obenem pa tudi del infrastrukture. Trenutno torej najvidnejši in najbolj prepoznaven seg-

ment družbe Petrol. Predstavlja mesto nakupov, pa tudi mesto komuniciranja preko različnih oglasnih mest, "toperjev", iztakalnih ročk in roto panojev. Majhen prostor združuje marsikaj, tudi marsikaj nepotrebne. Izhodišče za komuniciranje in privajanje potrošnikov pa je v celoviti urejenosti in doslednem upoštevanju pojavnosti bencinskega

servisa tako v arhitekturnem pogledu kakor tudi s trgovinsko - blagovnega vidika v smislu blagovne znamke Petrol. Podoba servisov v makro pogledu sledi celostni podobi, ki je bila zasnovana v začetku devetdesetih let. V mikropogledu pa se tudi razhaja. Kot primer naj omenim nadstrešek, venec, kjer naj bi se logo pojavljal v soodvisnem razmerju bele in modre linije, zaradi razumljivo tehnično lažje rešitve pa se pojavlja v rdeči liniji ali na rdečem vencu.

Zunanja dekorativna oprema servisov vključuje etnično motiviko (kozolce, nageljne, buče...).

Bencinski servis ni mesto za pretirano dekorativno izražanje, morda to res pritegne nekatere skupine ljudi in prinaša določeno všečnost predvsem nemestnega prebivalstva. Kot mesto hitrega, učinkovitega nakupa pa je v mnogih primerih preveč natrpan s čustvenim okrasjem.

Na bencinskem servisu potekajo tudi prodajne akcije, ki so prav zaradi prenasičenosti s simbolnimi pomeni v preteklosti marsikdaj zabrisale jasnost. Letošnje akcije pa s svojo ponudbo že izražajo jasno sporočilo, razumljivost in prepoznavnost. K celoviti pojavnosti pripomore tudi razporeditev na prodajnih policah. Servis kot mesto nakupa je zelo majhen prostor, na katerem mora kupec najprej zadovoljiti svoje osnovne nakupovalne potrebe, izvedeti, kaj vse Petrol kot trgovec ponuja in kakšne so ugodnosti akcij.

Nekateri servisi pa so natrpni s tolikšnim številom dodatnih informacij in dekorativno motiviko, da se moramo vprašati, ali je to za kupca še sprejemljivo, priročno, učinkovito.

Primer neupoštevanja uporabe oglasnih mest in tekočih akcij na BS

Komisija EU bo zahtevala višje rezerve

V predlogu smernic »za krepitev pristojnosti na energetske trgu« je zapisano, da namerava komisija EU prevzeti neposreden vpliv na gospodarjenje z naftnimi rezervami, ki jih imajo članice unije. Zamisel je utemeljena s tem, da je EU pri nafti do 70 odstotkov odvisna od uvoza, pri plinu do 40 odstotkov. Delež pa bi se mogel do leta 2020 povečati na 90 odstotkov pri nafti in na 70 odstotkov pri plinu. Zdaj morajo članice EU na osnovi dogovora z Mednarodno agencijo za energijo imeti za 90 dni zalogo nafte in plina; nekaj jih hranijo zasebne družbe, nekaj javna podjetja. Komisija EU pa ne more razpolagati z rezervami svojih članic, kar je po njenem mnenju nesmiselno, ker je s tem »onemogočeno usklajeno ravnanje oziroma solidarnost v kriznih časih«. Komisija namerava do začetka leta 2007 obvezne rezerve EU članic povečati na 120-dnevno porabo. Poleg tega bo morala do takrat vsaka država oblikovati javno-pravno družbo, ki bo razpolagala najmanj s tretjino rezerv. Vendar komisija ne namerava v posameznih primerih sama odločati, temveč se bo uglasila z domačimi energetske strokovnjaki. Če to ne bo možno, bodo pritegnili ministrski svet. Pri zemeljskem plinu namerava komisija EU zahtevati od članic, da uvedejo močnejšo diverzifikacijo pri nakupu, ker bo to zmanjšalo probleme pri oskrbi.

Energetski ministri EU zavračajo predloge komisije EU za zagotavljanje oskrbe v kriznih časih

Svet energetskih ministrov EU je zavrnil predloge komisarke za energijo Loyole de Palacio za zagotavljanje naftnih in plinskih zalog v kriznem času. Vseh 15 članic Evropske unije je nasprotovalo načrtu Palacijeve, da bi energetske zaloge občutno povečali. Svoje stališče so utemeljili s tem, da je zaradi mednarodnih dogovorov oskrba z nafto brez tega zagotovljena.

Pri plinu naj bi države članice izdelale pravila za zagotavljanje oskrbe ter vse udeležence na trgu opozorile na njihovo

ve dolžnosti. V krogih delegacije utemeljujejo odklonilno stališče članic EU s tem, da tudi pri tem energentu obstaja mednarodni dogovor glede rezerv. S tem pa je oskrba zagotovljena in je ni potrebno z dodatnim sistemom EU podvajati. Obenem bi bilo povsem naivno verjeti, da bi s takim instrumentom mogli vplivati na svetovne tržne cene.

EU dovoljuje pogodbe za dobavo plina med Wingasom in EdF Trading Gasom

Neue Zürcher Zeitung poroča, da je komisija EU vendarle odobrila dva dolgoročna dogovora za dobavo plina britanske družbe EdF Trading Gas nemškemu veletrgovcu Wingas, joint-ventureju med Wintershallom in Gazpromom. Sprva so imeli v Bruslju kartelske pomislike, nato so pogodbe tako spremenili, da drugi veletrgovci s plinom pri dobavah preko EdF Tradingom na nemški meji ne bodo zapostavljeni, kar bi bilo na osnovi prvotnega dogovora vseka kor možno. Na osnovi pogodbe bo Wingas preko EdF deset let (pogodbo je možno podaljšati za pet let) dobival letno dve milijardi kubičnih metrov plina. Komisar Mario Monti, ki je v EU zadolžen za konkurenco, vidi v kartelnopravnih neoporečnih pogodbah znak, naj komisija dovoli dolgoročne pogodbe za plin, ki so pomembne za zagotavljanje oskrbe, če nimajo klavzul, ki bi škodovala konkuriranju in ne bi povzročile občutne tržne škode.

Liberalizacija energetskih trgov poteka prepočasi

Na srečanju energetskih ministrov EU je komisarka Loyola de Palacio kritizirala Nemčijo, Francijo, Italijo in Luksemburg, ker poteka liberalizacija energetskih trgov veliko prepočasi. Vedno se pojavljajo konkurenčne ovire, napredki v posameznih državah so zelo različni. Majhna podjetja in gospodinjstva pogosto nimajo nobenih koristi od proste izbire dobaviteljev. Tako na primer pogoji za dostop do mreže predvsem v Nemčiji »ni sprejemljiv«. Francija, Grčija, Italija in Luksemburg po mnenju de

nadaljevanje na str. 16

Vsak dan objamem Sonce

Andreja Zidarič

»Teško bo, Andrejka,« so mi govorili. Vsi – starši, prijatelji, celo sodelavci. Predvsem sodelavci. Sami Ljubljanačani, ki so težko razumeli, da se bom po porodniškem dopustu vsak dan sto kilometrov vozila v službo. In sto domov, seveda, kjer me bo čakala še ne enoletna punčka. In kaj sem jim odgovarjala? Vsem po vrsti sem zatrjevala, da le ne bo tako težko. Da se v »razvitih« državah ljudje vozijo še dlje, kot pa je Krško oddaljeno od Ljubljane, da imam super »moža« Boštjana (v narekovajih zato, ker še nisva poročena), ki se znajde v vsaki situaciji, superbabice in superdedke, ki priskočijo na pomoč, kadar je treba, in super veliko energije.

Tako je bilo 2. septembra, ko sem se po natanko enem letu in dveh mesecih vrnila v deveto nadstropje Petrolove stolpnice na Dunajski 50. Vam povem po resnici? Komaj sem čakala, da pridem nazaj. Pa ne zato, ker bi bila slaba mama, ampak zato, ker sem v tistem letu kljub novemu načinu življenja pogrešala svoje delo, ljudi in napetost, ki te v marketingu spremlja vsak trenutek. Zato sem si prvi dan vzela za prijatelje, ki jih že dolgo nisem videla. Prijatelje, ja. Tudi v službi jih imam. Sem človek, ki lažje dela, če ga obkrošajo prijatelji. Srečo imam, da hitro najdem stik z ljudmi, da mi je komuniciranje z drugimi v užitek in da sem (skoraj) vedno dobre volje. V tem je moja »konkurenčna prednost«, bi lahko rekla. Dobra volja. In energija, ki jo je včasih toliko, da me kar razganja. Kar je tudi dobro, kajne? Energija. Dokler nisem prišla v Petrol, sploh nisem vedela, da je imam toliko. Potem pa sem ugotovila, da mi delo, ki

...ali morda raziskovalka

ga opravljam, prinaša več te »zadeve«, kot pa mi je jemlje. In to samo zato, ker mi je bila v veselje vsaka naloga, ki sem jo dobila, ne pa dejstvo, da sem dobila službo v podjetju, ki z energijo trguje. To je bila moja prva »prava« služba po diplomi na Fakulteti za družbene vede, in z vso resnostjo in zagnanostjo sem se je lotila že prvi dan. In vsak dan znova...

2. september 2002 je bil spet prvi dan. V službo je prišla stara Andreja, pa vendar nova. Stara Andreja ima še vedno rada svoje delo, ki ga želi opravljati natančno, vestno in dobro, tako da bi bili z rezultatom vsi zadovoljni. Najprej ona. Rada ima ljudi, s katerimi dela in ki so postali njeni prijatelji. Tista Andreja, ki je vesela, da dela v Petrolu, enem od najuspešnejših slovenskih podjetij, in ki je ponosna, ko včasih svoje delo vidi tudi na domačem bencinskem servisu. Nova Andreja pa del srca vsak dan pušča v jaslih krškega vrtca. In premišljuje, če je njena Zarja danes le pojedla kosilo in zaspala, ne da bi jo varuška Ida nosila na rokah. Če je babica Jelka pravočasno prišla po njo in jo odpeljala v Brestanico. In če sta šli kljub oblačnemu vremenu že malo na svež zrak. Nova Andreja v službi dosti manjka, ker je Zarja še neodporna in je tudi v vrtcu veliko bolnih otrok. Kar vpliva na staro Andrejo, ki je ponavadi vse naredila pravočasno. Nova Andreja komaj čaka,

da pride ob pol šestih popoldne (če ima srečo pa že ob petih) domov in objame svoje Sonce. Njegovo »MA-MA, MA-MA« ji daje energijo za naslednji dan, da vsaj za nekaj časa postane stara Andreja.

Prav so imeli. Vsi – starši, prijatelji in ljubljanski sodelavci. Res je težko. Pa kljub temu tudi ne...

Lepše ne bi moglo biti.

Družinska idila

Vedno nasmejana bodoča glasbenica...

Jernej Bevc **Egipt – dežela davnine in država prihodnosti**

Začutiti utrip muslimanskega mesta in se vtihotapiti v zakladnico skrivnosti egiptovske dežele se mi je zdelo, kot da se potapljam v blesk davnine in hkrati doživljam razburljivosti sedanjosti. Dejansko pa sem se potapljal v eksotičnih globinah Rdečega morja, ki je svoje ime dobilo po raznovrstnih koralah, ki smo si jih z odprtimi ...glu, glu... oziroma raje z zaprtimi usti z občudovanjem ogledovali. Ooo, poglej, kakšna ljubka tropska ribica je pravkar švignila mimo mene!

Prijatelja v puščavi

Safari. Vožnja po puščavi z džipom je v meni načela vprašanje, kakšno je pravzaprav življenje beduinov, ki so staroselci na tem območju. S svojim obnašanjem so me naravnost prevzeli – tako moški kot ženske, ki imajo res nekoliko slabši položaj kakor ženske pri nas. Gostoljubje in prijateljski odnos do turistov pa jim kljub vsemu nista tuja.

Vsi, ki smo v organizaciji Globtoura prispeli v Egipt, smo stanovali v čudovitem hotelu z nepozabnim razgledom. Tu so bile slovenske družine ter posamezniki in nagrajenca v akciji za pridobivanje uporabnikov Petrolove plačilne kartice Magna – Milan Jaksetič z bencinskega servisa Ilirska Bistrica in jaz, Jernej Bevc z bencinskega servisa Novo mesto - Bršljin. Lahko rečem, da sva v času, ki sva ga preživela skupaj, navezala dokaj prijateljski odnos.

Med obiskom Egipta sem se preskusil tudi v surfanju ter spremljal zanimivo predstavo s še bolj zanimivim trebušnim plesom.

Na potovanju me je spremljala prijatelj-

ca Melita, ki ji bo izlet tako kakor meni ostal v lepem spominu, saj sva oba prvič jezdila kamelo, si privoščila falafel (pasiran fižol, oblikovan v smoke in popečen) ter doživela še marsikaj novega in nadvse zanimivega. Med štiriurno vožnjo z letalom iz Hurgade do Brnika pa sva se v mislih zahvalila vsem, ki so izlet omogočili, obenem naju je prevzemala žalost, ker sva zapuščala vznemirljivo deželo, in hkrati veselje, ker sva se vračala v domovino.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in prispevali svoj delež k nepozabnemu spoznavanju Egipta.

Plesalec - vrtavka

Družinska trgovina

Pogled s hotelskega okna

Utrip egiptovske ulice

Trebušna plesalka

nadaljevanje s str. 14

Palacijeve še niso povsem odprli trga za električno energijo in plin. Poleg tega velika tržna moč obstoječih podjetij v mnogih članicah EU zastrašujoče deluje na nova podjetja. Pozitivne učinke delnega odpiranja trga vidi komisija pri velikih porabnikih. Zlasti na trgu električne energije so industrijske stranke testirale trg z menjavo dobavitelja ali z razpisi. Počasi pa se v tem pogledu premika v Belgiji, Grčiji in na Portugalskem, kjer je manj kakor deset odstotkov podjetij zamenjalo dobavitelja. Na plinskem trgu pa se po mnenju EU pojavljajo liberalizacijski problemi predvsem v Nemčiji.

Petrol Racing – zaključilo se je letošnje državno prvenstvo v rallyju

Davorin Smodiš

**Lahko smo ponosni na uspeh Alexa in Marka
Izjemen in zaslužen uspeh naših posadk**

Z rallyjem Logatec se je končala letošnja sezona v rallyju in tako tudi druga sezona Mobi pokala. Še pred zadnjo dirko je naslov prvaka osvojila naša posadka Alex Humar - Edo Čuk (VW Polo), ki je tako na zadnji dirki nastopila povsem neobremenjeno, posledica pa je nov izjemen rezultat.

Dirka je minila predvsem v znamenju nizkih temperatur, kar so na svoji koži občutili predvsem gledalci, ki se jih je ob progi zbralo lepo število. Zaradi nizkih temperatur smo ob progi videli veliko nesreč, kar je spominjalo na najboljše čase rallyja Saturnus, in da je bilo gledalcem bolj toplo, so z atraktivnimi vožnjami poskrbele skoraj vse posadke. Kakor sem zapisal že v uvodu, velja izpostaviti posadko Humar - Čuk, ki je s polom ekipe Petrol Racing ponovno ugnala mnogo konkurentov z močnejšimi vozili in na koncu osvojila 4. mesto v generalni razvrstitvi, obenem pa tudi zmago v Mobi pokalu in v diviziji I. "Dirka je za naju potekala brez težav, tako da sva na vseh brzincih postavljala čase med prvo deseterico. So pa bile histrostne preizkušnje zelo hitre, tako da je bilo potrebno biti zelo zbran, da ni prišlo do kakšne napake," je po dirki povedal Alex, ki se z drugim zaporednim naslovom Mobi pokala najverjetneje tudi poslavlja od tega tekmovanja, saj naj bi

- če bo šlo vse po načrtih - v prihodnji sezoni nastopal z močnejšim avtomobilom.

Po dirki sta bila zadovoljna tudi člana naše druge posadke Marko Jager in Kristjan Arh, ki nastopata s škodo fabio, saj sta se skozi celotno dirko borila za vsako sekundo z veliko bolj izkušeno posadko Jani Trček in Mitja Česenj, na koncu pa je razlika med njima znašala komaj 3 sekunde v prid slednjih. Vendar pa je Marko Jager ubranil drugo mesto v skupnem seštevku Mobi pokala, s tretjim mestom na zadnji dirki pa je bil zelo zadovoljen: "Čestital bi Janiju za lepo borbo, ki sva jo imela med vso dirko. S Kristjanom nisva imela med dirko nobenih težav, tretje mesto pa je predvsem ob taki borbi zelo lep rezultat. Zaradi vsega skupaj tudi lahko ocenim sezono kot zelo uspešno, nenazadnje sva novince v rallyju."

Tako se je torej razpletlo in končalo letošnje prvenstvo v Mobi pokalu, na koncu pa sta na najvišjo stopničko stopili prav naši posadki Petrol Racinga. Seveda ne smemo mimo izjemnega rezultata naših najboljših, saj sta Alex Humar s sovoznikom Edom Čukom sezono končala na fenomenalnem 4. mestu v generalni razvrstitvi državnega prvenstva, Marko Jager pa na 5., obenem pa sta postala tudi državna prvaka v divizi-

**Najbolj navdušenih navijačev niti mraz
niti dež nista mogla pregnati**

ji I (vsa vozila s prostornino motorja do 1400 ccm).

Pred začetkom sezone nismo niti upali pomisliti na dvojno zmago Petrolovcev v Mobi pokalu. Od Alexa pa pravzaprav nismo pričakovali drugega kot ubranitev naslova prvaka. Obema posadkama čestitamo za prikazane vožnje in dosežene uvrstitve. Predvsem uvrstitvi v generalni razvrstitvi na 4. in 5. mesto pa potrjujeta pravilno usmeritev Petrol Racinga zadnjih let, saj sta se tako Alex kot tudi Marko razvila v našem moštvu. Nastopala sta namreč z bistveno šibkejšim avtomobilom kot konkurenti, ki so zaostali za njima. Prepričani smo, da imamo na zalogi še kakšnega mladega in perspektivnega dirkača in da tekmovalci, ki smo jih našli preko izborov s seicenti, nikakor niso rekli zadnje besede.

Lahko smo ponosni na uspeh Alexa in Marka!

IEA: Poraba energije se bo do leta 2030 povečala za dve tretjini

Mednarodna agencija za energijo (IEA) računa, da se bo poraba energije v prihodnjih letih krepko povečala. Pri predstavitvi »Pregleda svetovne energije 2002« v Parizu in Osaki je bilo rečeno,

da bodo leta 2030 ljudje potrebovali približno dve tretjini več energije kakor danes. Pri fosilnih gorivih ne vidi IEA sicer nobenih težav, vendar bo odvisnost od velikih naftnih in plinskih proizvajalcev – od članic Opeca v Perzijskem zalivu in od Rusije – vedno večja. Po mnenju direktorja IEA Roberta Priddla bo morala EU leta 2030 uvažati dvakrat

več energije kakor leta 2000. Kitajska odvisnost od uvoza nafte bo rasla in država z največjim številom prebivalstva bo leta 2030 kupila toliko surove nafte kot Evropa.

Nafta bo tudi v prihodnje ostala najpomembnejši energetske nosilec. Letno se bo njena poraba večala povprečno za 1,6 odstotka s seda-

njih 75 milijonov sodčkov na dan preko 89 milijonov v letu 2010 na 120 milijonov sodčkov v letu 2030. Verjetno bo zemeljski plin še pred letom 2010 spodrinil premog z drugega mesta najpomembnejših nosilcev energije v svetu. Poraba obnovljivih energij bo sicer od vseh nosilcev energije najmočnejše rasla, vendar se bo njen delež z dveh odstotkov v letu 2000 do leta 2030 komaj podvojil na 4 odstotke. Obratno pričakuje IEA, da bo delež jedrske energije padel s sedmih na pet odstotkov. Zgrajenih bo zelo malo novih naprav, mnoge zastarele pa bodo v prihodnjih letih vzeli iz mreže. Rastoča poraba energije zlasti v deželah v razvoju bo v prihodnjih letih pripeljala do drastičnega povečanja emisij ogljikovega dioksida, posledica pa bo za 70 odstotkov višji učinek tople grede.

Podzemna odlagališča ogljikovega dioksida prinašajo prve sadove

Britanski geologi poročajo, da so prvi poskus, da bi ogljikov dioksid odlagali pod morskim dnom, uspešno potekli. Od leta 1996 so CO₂ s polja Sleipner pred norveško obalo, iz katerega Statoil in Exxon pridobivata nafto in plin, odlagali pod zemljo. Kakor poroča znanstvena revija New Scientist, so 5 milijonov ton CO₂ izčrpali v več kilometrov dolge peščene plasti pod morskim dnom. 4-D posnetki kažejo, da plinski mehur raste. Skeptiki dvomijo, da bo nova tehnologija za zmanjševanje plinov tople grede v atmosferi pomagala varovati naravo. V postopku CO₂ ločijo od zemeljskega plina in stisnejo tisoč metrov globoko v morsko dno. Normalno bi plin tople grede po ločitvi od metana uhajal v atmosfero, geologi pa vodijo plin v plast poroznega peščenca. Pore kamnin so normalno napolnjene s slano vodo, če plin prodre vanje, voda izteče. Plast škrlavca pa onemogoča plinu, da bi spet ušel navzgor. Britanski geolog Andrew Chadwick ocenjuje, da bo tehnologija »ena najbolj obetavnih metod za reduciranje emisij CO₂ v prihodnjih 50 letih«. Po njegovem mnenju je možno pod poljem Sleipner skladiščiti do 600 milijard kubičnih metrov

CO₂, kar bi odgovarjalo letnemu izpuhu 900 elektrarn na premog. Tehnika je po zatrjevanju geologov varna in tehnično izvedljiva, a potrebovali bi dovolj velikih podzemnih skladišč, iz katerih CO₂ ne bi mogel uhajati, zastavlja pa se tudi vprašanje glede stroškov. Visoka tehnologija je draga in verjetno bi si jo mogle privoščiti samo bogate države. Pojavil pa bi se še drug strošek. Pri uporabi metode Sleipner bi se pri odstranjevanju plina iz elektrarn na premog močno podražila proizvodnja električne energije.

Univerza Erlangen: škodljivi delci saj v Ottovih motorjih na preskusu

Znanstveniki univerze Erlangen želijo ugotoviti, kako močno je oblikovanje zdravju škodljivih delcev saj v bencinskih motorjih z vbrizgavanjem. Oblikovanje delcev saj so do zdaj raziskovali samo pri dieselskih motorjih. Oblikovanje delcev saj, kakršno poznajo v dieselskih motorjih z neposrednim vbrizgom, se pojavlja tudi pri bencinskih motorjih z direktnim vbrizgom. Vendar je izpuh veliko manjši. S kombinacijo več postopkov za lasersko merjenje naj bi ugotovili vzroke in velikosti v motorju, delno tudi pri izstopu iz motorja. V središču je namen, da bi povežave med oblikovanjem saj in razvrstitvijo goriva.

Nove britanske naprave za zaprt sistem pretakanja na bencinskih servisih

Časopis »Varovanje okolja« je poročal, da je britanski proizvajalec Petroman Environmental Systems razvil »varno in okolju prijazno napravo za zaprt sistem pretakanja na bencinskih servisih, ki naj bi se amortizirala prej kakor v dveh letih«. Accumulus opisujejo kot avtomatičen zaprt sistem za uravnavanje, ki je sestavljen iz štirih učinkovitih komponent. Kombinirana uporaba naj bi omogočala popolno zajemanje in zadržanje pare, ki nastaja ob pretakanju goriv, s pomočjo stalnega podpritiska v rezervoarju bencinskega servisa. Venturi sistem, ki je nameščen na polnilnem jašku rezervoarja, skrbi, da se para, ki nastaja pri polnjenju, ponovno

spremeni v tekoče gorivo. Soft-fill omogoča polnjenje rezervoarja, ne da bi se z gibanjem goriva osvobodile velike količine pare. Z optimalnim hladilnim sistemom je možno pritisk pare in emisij hlapljivih organskih spojin močno zmanjšati. Zameglitev z dušikom onemogoča odtok v ozračje.

Italijanska vlada namerava prodati nadaljnje dele Enija in Enela

Zaradi sanacije državnega proračuna namerava italijanska vlada prodati nadaljnje deleže naftne družbe Eni in družbe za električno energijo Enel. Predsednik vlade Silvio Berlusconi je dejal, da bodo deleže dali na trg do konca leta, vendar vlada ne bo izgubila nadzora nad družbama. V Eniju ima država 32, v Enelu 68 odstotkov.

Bolgarija namerava več ruske nafte in plina plačati z gradbenimi deli

Bolgarija plačuje okrog 10 odstotkov svojega uvoza nafte in plina iz Rusije s storitvami gradbenih podjetij. Delež dobav nafte in plina iz Rusije, ki potekajo preko vzajemnega posla, naj bi se povečal na 20 do 30 odstotkov. Predstavniki obeh vlad naj bi ustanovili bolgarsko-rusko podjetje, ki bo razvijalo energetske vzajemne posle.

ZDA hočejo okrepiti uvoz nafte iz Afrike

Veliki ameriški naftni koncerni se trudijo, da bi v afriških naftnih predelih povečali pridobivanje oziroma da bi dosegli udeležbe. Zadnja v vrsti desetih afriških držav, ki jim Američani »dvorijo« zaradi njihovih zalog nafte, omenjajo zahodnoafriško otoško državo Sao Tome in Principe. Predstavnike vseh desetih zahodno- in srednjeafriških držav je pred nedavnim v Beli hiši sprejel ameriški predsednik George W. Bush. Študija, ki jo je naročila ameriška vlada, je pokazala, naj bi do leta 2015 polovico uvoženega energenta dobili iz Afrike. Zdaj uvoz s črne celine dosega 15 odstotkov, največ pa prispevata Nigerija in Angola. Iz Saudske Arabije prihaja 25 odstotkov.

prišli

OEM Novo Mesto - BS

Jože Marn,
poslovodja BS

OEM Novo Mesto - BS

Martina Sitar,
prodajalec III

OEM Ljubljana - Kranj - BS

Peter Urbanc,
prodajalec III

odšli

OEM Celje – podpora

Vinko Mužar,
inštruktor za BS

OEM Ljubljana – Kranj - BS

Uroš Zalar,
prodajalec III

OEM Maribor – podpor

Franč Gerlec,
inštruktor za BS

OEM Primorska - BS

Boris Srebrnič,
poslovodja BS

Sektor Investicije

Aljoša Leban,
tehnični sodelavec

SREČNO 2003 !	GOLAZU PODOBNA JED, ZAČIN, S PAPIKO	ORFEJ IN ...	HLEV (LJUDSKO)	MINISTRICA ZA SPORT IN SOLST. (LUCIJA)	ESTONEC	AMERISKI VESOLJEC ARMSTRONG	VODI- TELJICA NA POP TV (ALENKA)	IMPOR- TACIJA	BOLEČINE V NOSU	VRTNA CVETLICA
NEKDANJA PRIPRAVA ZA MERJE- NJE ČASA										
SERVIS ZA AVTO- MOBILE										
ZAČETNIK, PRIPRAV- NIK										
ODŽAGAN KOS DEBLA, HLOD				HENRIK IBSEN	ARHEOLOG (RAJKO) SKOTSKO OTOCJE					
AMERISKA ZVEZNA DRŽAVA						TANČICA, PAJCOLAN	KRILO RIM. KONJENICE KDOR INDOSIRA			
KOHONT IRENA			AM. PISEC (WASHING- TON) PROJEKCIJA							MIK, DRAZ
PODOBA GOLEGA TELESA				KONJIČEK						
OVRATNA RUTA				UPANJE SL. CERKV. SKLADAT. (ALOJZ)						
avtor VINKO KORENT	POZRES- NEZ	METLICA RUSKI FIZIK KAPICA					ARGON MESTO OB JENISEJU V SIBIRIJI			
SPREJ IZVIRNO						SILICIJ POČASNEZ, ZAMUDNEZ		POŠKODBA KOŽE ZARADI PARE	PRIPRAVA ZA ZASCI- TO PRED SONCEM	
VRSTA GOSI										
GRŠKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE				POČIVAL- NIK, BLA- ZINJAK						
DRAGO TRŠAR			KMETIJSKA STROKOV- NJAKINJA	PREBIV. ISTRE POT V SNEGU						
FR. KNJI- ŽEVNIK (LOUIS)							NEHOTENO BOLEČE SKRČENJE MISIC			
risba KIH	NEGIBNO SEDENJE	SPODNJICE ANG. FILM. IGRALEC (LAURENCE)					FR. DE- PARTMA			
OKRNJEN KIP						SELEK- CIJA, IZBIRA	NOREC POMANJ- SEVALANO	NIKELJ KRATICA NEKD. JUG. VOJSKE		
ILOVICA				VINSKO ZAGANJE (PO MESTU COGNAC) MALIK JUNAK IZ MAHAB- HARATE						
VOJASKA STOPNJA					RAK. KON- STRUKTOR PTIČ NE- LETALEC				KRAJ PRI RAKEKU	PEVKA FALK
REKA V STRAT- FORDU V ANGLIJI										
REVEZ, SIROMAK							NEON ZUPANČIČ IVA			
IZDELO- VALEC JEKLO- REZOV										
VEK, DOBA				ZENSKA OBLIKA IMENA JAKA						

DARILA

... za sladkosnede in razigrane, za vse dogodivščin željne in našmejane!

PETROL